

Borstsparende operatie

Bij veel vrouwen met borstkanker (ongeveer tweederde) kan de tumor in de borst worden weggehaald met een borstsparende operatie. Hierdoor kan de borst behouden blijven. Wel kan de borst door de operatie kleiner worden en/of van vorm veranderen. In sommige gevallen kan de oncologisch chirurg samen met de plastisch chirurg opereren om een mooiere vorm van de borst te krijgen of de borst in dezelfde operatie te verkleinen. U beslist zelf of u dit wilt.

Een borstsparende operatie met nadien bestraling van de borst (radiotherapie) is medisch even veilig als het verwijderen van de hele borst. In sommige gevallen kan bestraling van de borst bij een borstsparende operatie achterwege blijven.

Hoe gaat een borstsparende operatie?

Video voice-over

Een borstsparende operatie heeft als doel om de tumor uit uw borst te verwijderen en de borst te behouden.

De chirurg spoort de tumor in de borst op door te voelen, het plaatsen van een markering (bijvoorbeeld een jodiumzaadje) of met behulp van een draadje.

Als de tumor is gevonden kan de chirurg de tumor verwijderen.

Tijdens deze operatie verwijdert de chirurg ook altijd een stukje gezond weefsel rondom de tumor.

Dit wordt gedaan om de kans zo groot mogelijk te maken dat de tumor helemaal verwijderd is. De tumor wordt opgestuurd en onderzocht in een laboratorium.

De chirurg probeert de plek van de ingreep zo goed en mooi mogelijk te herstellen.

Hoe lang duurt een borstsparende operatie?

- Als de tumor en het omliggende, gezonde weefsel wordt verwijderd, duurt de operatie ongeveer **1 uur**.
- De operatie van de borst wordt vaak gecombineerd met de operatie in de oksel: de schildwachtklier of een volledige okselklieroperatie. Dan duurt de

operatie ongeveer **1,5 uur**.

Vorbereiding op uw operatie

Bereid u voor door onderstaande informatie goed door te nemen

Oksels niet scheren

Om infecties te voorkomen, mag u 7 dagen voor de operatie uw oksels niet scheren.

Gesprek met de anesthesist

Ter voorbereiding van de operatie gaat u naar het preoperatieve spreekuur (anesthesist). De anesthesist laat u weten vanaf welk moment u nuchter moet zijn en welke medicatie u wel of niet mag nemen op de dag van

de operatie.

Medicijnen

U krijgt een belafpraak om de medicatie die u (eventueel) gebruikt te controleren.

Na de operatie

Nazorg na uw operatie

Douchen

De wond is binnen 24 uur na de operatie gesloten. U mag daarom een dag na de operatie alweer (kort) douchen.

Als de wond dicht is kunnen er geen bacteriën meer van buiten naar binnen komen. U kunt gewoon gebruik

maken van zeep, douchegel of shampoo. De wond kunt u het beste met de handdoek droogdeppen.

We raden baden en lang douchen (langer dan 5 minuten) af, omdat dit de wond week kan maken.

Deodorant

Als u ook een operatie in de oksel heeft gehad mag u **na één week** weer deodorant gebruiken.

Hechtingen

De hechtingen lossen vanzelf op. Soms zit aan het uiteinde een knoopje aan de buitenkant. Dit wordt tijdens uw afspraak op de polikliniek verwijderd.

Beha advies

Draag een goed zittende, stevige beha zonder beugel.

Bijvoorbeeld een sportbeha. Dit geeft steun en houdt de borst na een operatie goed in vorm. Draag de beha overdag gedurende ten minste 2 weken. 's Nachts mag

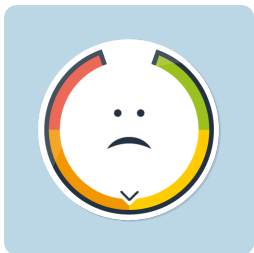
wel, maar hoeft niet. Als de plastisch chirurg mee opereert gelden andere adviezen.

Wondverzorging

De wond kan het best genezen zonder pleister. Dit is ook beter voor de omliggende huid. Het kan zijn dat de chirurg hechtstrips (zwaluwstaartjes) op de wond heeft geplakt. Deze laten vanzelf los of worden bij de controle in het ziekenhuis verwijderd.

Er kan vocht lekken uit de wond. De hoeveelheid kan variëren van een beetje tot een vol glas. Als de wond niet rood of pijnlijk is, kunt u dit rustig afwachten. Wees wel attent op bescherming van uw kleding of bed. Een maandverbandje of inlegkruisje (met de plakrand tegen de BH) is vaak al voldoende.

Pijn na de operatie

Heeft u pijn na de operatie? Pijn kan betekenen dat uw lichaam rust nodig heeft. Luister hiernaar.

U mag daarnaast maximaal vier keer per dag twee tabletten van 500 milligram paracetamol innemen.

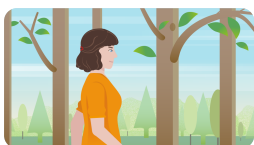
Probeer dit af te bouwen als u minder of geen pijn heeft naar drie maal per dag twee tabletten. Vervolgens naar twee maal per dag twee tabletten. Hierna kunt u stoppen.

Bestraling

Een borstsparende operatie gaat altijd samen met bestraling. Een ander woord voor bestraling is radiotherapie. In enkele gevallen kan bestraling van de borst achterwege blijven.

Dagelijkse activiteiten

U mag de eerste 2 weken niet zwaar tillen of sporten. Ook andere activiteiten waarbij druk op borstspier komt kunt u beter niet doen, zoals bomen snoeien, in de tuin werken. Wandelen en fietsen mogen wel, met goede ondersteuning van de borst door een stevige beha.

Mogelijke risico's op complicaties

Wanneer contact opnemen met het ziekenhuis

- Als u koorts krijgt van 38,5°C of hoger.
- Als de wond gezwollen, rood en/of pijnlijk is. Dit kan een teken zijn van een wondinfectie.
- Als u twijfelt, mag u altijd bellen.

Complicaties

Nabloeding

Een nabloeding kan direct na de operatie ontstaan. Soms is een tweede operatie noodzakelijk om de bloeding te verhelpen.

Bloeduitstorting

Soms ontstaat er een bloeduitstorting. Meestal ontstaat dit kort na de operatie als u nog in het ziekenhuis bent. De wond wordt daarop gecontroleerd. De bloeduitstorting kan enkele dagen tot een paar weken aanhouden.

Wondinfectie

Een wondinfectie uit zich later. U merkt dan dat de borst pijnlijk wordt, de huid rood is en het wondgebied dikker wordt. Ook kunt u koorts krijgen.

Achtergrond informatie

Snijranden

Video voice-over

Het is belangrijk dat de gehele tumor wordt verwijderd tijdens de operatie. Daarom verwijdt de chirurg ook altijd een stukje gezond weefsel rondom de tumor.

In het laboratorium wordt het verwijderde weefsel nauwkeurig onderzocht.

Er wordt gekeken of er in de randen van het weefsel tumorcellen zitten.

Deze randen worden snijranden genoemd.

De patholoog-anatoom kijkt hoe ver de tumorcellen van de snijranden afzitten en beoordeelt of de snijranden schoon zijn.

Dit betekent meestal dat de tumor succesvol is verwijderd.

Als de snijranden niet schoon zijn kan er een tweede operatie nodig zijn of extra bestralingen om de achtergebleven tumorcellen te doden.

Het verwijderde borstweefsel wordt onderzocht. Er wordt bekeken of er in de randen van het weefsel tumorcellen zitten. Dit heten snijranden. Bekijk hier de uitleg over snijranden.

Weefselonderzoek (Histologie)

Video voice-over

Artsen doen hun uiterste best om te onderzoeken wat er precies met u als patiënt aan de hand is en welke behandeling het best bij u past. Dit doen ze niet alleen, maar samen met verschillende specialisten. De pathologen en analisten in het laboratorium vormen een belangrijke groep experts die de arts helpen om tot een diagnose en een goed behandel-plan te komen.

Hoe doen ze dat? Tijdens onderzoeken of operaties kan er lichamelijk weefsel worden afgenomen. Het materiaal wordt, afhankelijk van de situatie, in een potje 'bewaar-vloeistof' of vacuüm geseald naar een pathologie laboratorium gebracht. Na ontvangst in het laboratorium, wordt het materiaal geselecteerd en krijgt het een uniek nummer dat gekoppeld is aan uw naam, zodat het exact te volgen is tijdens het onderzoeksproces.

Na de eerste selectie wordt het materiaal door medewerkers met het blote oog bekeken en beschreven. Vervolgens worden belangrijke onderdelen van het materiaal in kleine plakjes gesneden en in cassettes geplaatst. Soms zijn er meerdere cassettes nodig om het materiaal in kwijt te kunnen. Dit worden

samples genoemd. Het kleinere weefsel kan direct in een cassette gedaan worden.

Alle cassettes gaan vervolgens een machine in, waar het weefsel wordt ontwaterd, ontvet en in paraffine gegoten wordt. Paraffine kennen we allemaal als kaarsvet en omdat paraffine stolt, ontstaan er na deze bewerking harde blokjes met daarin stukjes weefsel van uw lichaam.

Deze massieve blokjes kunnen met behulp van een vlijmscherp mes tot hele dunne plakjes worden gesneden. Deze dunne plakjes, ook wel coupes genoemd, zijn maar een paar micrometer dik en worden op een glasplaatje gelegd.

Hierna worden deze coupes gekleurd in een machine met een HE-kleuring. Dat staat voor Hematoxyline en Eosine. Deze kleuring zorgt ervoor dat afwijkingen op celniveau zichtbaar zijn onder een microscoop. In sommige gevallen zijn er aanvullende kleuringen nodig om specifieke cel-bestanddelen aan te kunnen tonen. Er wordt dan bijvoorbeeld een immunokleuring of een DNA onderzoek gedaan.

In de laatste stap beoordeelt de patholoog alle coupes onder een microscoop. Bij twijfel zal de patholoog overleggen met zijn collega's.

Na het stellen van een diagnose wordt de behandeld arts hierover geïnformeerd.

Het onderzoeken van weefsel is een intensief proces. Klein weefselonderzoek duurt 3 tot 5 werkdagen. Voor een grotere inzending duurt dit langer.

In geval van spoedsituaties kan het weefselonderzoek in 1 a 2 dagen plaatsvinden.

Afgenomen weefsel wordt in een laboratorium onderzocht door een patholoog. De patholoog bekijkt het weefsel onder een microscoop en geeft de uitslag door aan uw arts. Bekijk hier hoe het weefselonderzoek verloopt.